

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Egyszerűsödő on-line fizetések és beszedési megbízások

A magyar bankok ügyfelei az euró kedvező hatásaiban már a bevezetés előtt részesülhetnek

Budapest, 2010. július 1. – Tovább folytatódik az Egységes Euró Fizetési Övezet (azaz a Single Euro Payments Area, SEPA) szabványainak hazai átvétele. A Magyar SEPA Egyesület áttekintette az on-line fizetéseket és a beszedési megbízásokat egyszerűsítő lehetőségeket.

A Magyar SEPA Egyesületet 2008-ban hozták létre a legnagyobb magyarországi bankok, azzal a céllal, hogy elősegítse az Egységes Euró Fizetési Övezet (azaz a Single Euro Payments Area, SEPA) szabványainak hazai átvételét. A SEPA lényege, hogy a gazdasági szereplők euróval – úgy belföldön, mint a határokon át – egységes szabályok szerint fizethessenek. Mivel a belföldi pénzforgalmi szolgáltatások helyére a jövőben a SEPA fizetések lépnek, a Magyar SEPA Egyesület célja a hazai bankok és az ügyfelek SEPA felkészülésének elősegítése és összehangolása.

A Magyar SEPA Egyesület megvizsgálta az e-fizetés hazai piacon történő bevezetésének lehetőségét. Ennek lényege, hogy az internetes vásárló a kereskedő weboldalán úgy kezdeményezi a fizetést, hogy a vásárló számlavezető bankjának átutalási megbízást ad, a bank pedig egy visszavonhatatlan fizetési garanciát bocsát ki a kereskedő részére, a tényleges pénzügyi rendezés pedig SEPA-átutalással történik. A bevezetés ütemtervének meghatározására várhatóan 2011-ben kerül sor.

Néhány éven belül az euró átutalások és beszedések egységes módon, a belföldi pénzforgalomban megszokott színvonalon lesznek lebonyolíthatók az egész SEPA övezetben. A SEPA-átutalás lehetőségét ma már több hazai bank kínálja ügyfeleinek, és egy bank már SEPA-beszedések teljesítésére is képes. A SEPA beszedés alapkoncepciójának széles körű bevezetésével elsősorban a fogyasztók nyerne, akiknek bankjuk – kérésre – a terheléstől számított 8 héten belül feltétel nélkül azonnal kötelesek lesznek visszatéríteni a kifizetett összeget. A fogyasztó a szolgáltatással, vásárlással kapcsolatos reklamációjának ügyintézésé során biztos lehet abban, hogy a vitatott összeg az ő bankszámláján kamatozik.

A Magyar SEPA Egyesült áttekintette a SEPA beszedésre való áttérés hazai lehetőségeit is. A SEPA beszedés fizetési módok belföldi forint műveletekre vonatkozó bevezetésének legkorábbi időpontja 2013 közepe lehet.

Ezekre a fejlesztésekre akkor kerülhet sor, amikor megvalósul a bankok közötti napközben elszámolás.

A témával kapcsolatban további információ érhető el a közleményhez mellékelt háttéranyagban illetve a Magyar SEPA Egyesület honlapján, a www.sepahungary.hu címen.

MAGYAR SEPA EGYESÜLET

Cím: 1023 Budapest, Árpád fejedelem útja 26-28.

E-mail: sepahungary@sepahungary.hu

Telefon: +36 1 888 0628

Fax: +36 1 888 0501

HÁTTÉRANYAG AZ ON-LINE FIZETÉSEKRŐL

Tekintettel az elektronikus kereskedelem kiemelt és egyre növekvő jelentőségére, a European Payment Council (EPC) már évekkel ezelőtt megfogalmazta egy egységes, e-fizetés kidolgozásának szükségességét.

A Magyar SEPA Egyesület által létrehozott munkacsoport feladata volt az EPC SEPA e-felhatalmazás (e-Mandate) és e-fizetési (e-Payment) konstrukciókkal kapcsolatos dokumentumok áttekintése, egységes állásfoglalás és koncepcionális terv kialakítása azok belföldi fizetési forgalomba történő átvételének lehetőségeiről.

A SEPA e-fizetés koncepció lényege, hogy az internetes vásárló a kereskedő weboldalán úgy kezdeményezi a fizetést, hogy a vásárló saját számlavezető bankján keresztül egy visszavonhatatlan fizetési garanciát bocsát ki a kereskedő részére, a tényleges pénzügyi rendezés pedig később egy SEPA átutalással (SCT) történik. A vásárlónak nem kell megadni számlaszámát az interneten, az átutalást saját bankjának internetes banki rendszerében, a megszokott módon hajthatja végre.

Lévén, hogy a SEPA övezeten belül már számos e-fizetési konstrukció működik, az EPC nem kívánt egy önálló, új sémát alkotni. A cél egy olyan sztenderd megalkotása, mely lehetővé teszi, hogy a már meglévő sémák egymással együtt tudjanak működni, valamint azon alapelvek rögzítése, amelyek figyelembevételével az újonnan megalkotandó sémák együttműködése is biztosítható. A már működő európai e-fizetési megoldások – így pl. a hollandiai iDEAL és az ausztriai eps –, azon túl, hogy az ügyfelek szempontjából lényegében ugyanaz a fizetés folyamata, közel sem egységesek, a modellek különböző szereplőkkel működnek, különböző az elszámolás folyamata, az árazás, a szerződéses kapcsolatok.

Egy adott internetes fizetési megoldás elterjedése nem a technikai megvalósítás függvénye, hiszen számos technikailag jól működő rendszert találunk, hanem alapvetően üzleti kérdéseken – piaci adottságokon, kulturális különbségeken, szokásokon – múlik.

A Magyar SEPA Egyesület munkacsoportja megvizsgálta a hazai piaci környezetet, s megállapította: bár az e-kereskedelmi tranzakciók száma növekvő trendet mutat, ez a növekedés, illetve a mögöttes fogyasztói és kereskedői igények egyelőre nem tennék szükségessé egy új e-fizetés alkalmazás bevezetését. Ugyanakkor a nemzetközi trendek alapján feltételezhető, hogy egy új fizetési mód bevezetése önmagában is bizonyos addicionális növekedést generálhat. Tekintettel a hazai piac méretére, bármilyen megoldás is születik az e-fizetésre, mindenképpen olyat kell választani, melynek beruházási költségei az összes érintett félnél alacsonyak. Ugyanakkor az e-fizetés elterjedése szempontjából alapvetően fontos az állami szektor, a közigazgatási szereplők ilyen irányú tevékenysége, hiszen ez kritikus lökést adhat, számottevő piaci igényt támaszthat a bevezetésre vonatkozóan. Magyarországon nincs jogi akadálya az e-fizetés belföldi alkalmazásának.

Az e-fizetés jövőbeni hazai bevezetése kapcsán a munkacsoport megvizsgálta az EU néhány tagország bankközösségeinek álláspontját. Elmondható, hogy azokban az országokban, amelyek még a bevezetés előtt állnak, a pénzügyi szolgáltatók általában kívánnak, középtávon is a kötelező jellegű SEPA projektek élveznek prioritást.

A fentiek alapján a munkacsoport javasolja az e-fizetés hazai bevezetését, ugyanakkor mind a magyar piaci, mind az uniós szabályozói helyzetet egyelőre még kiforratlan. Így, a szakértői becslések alapján, legkorábban 2011-ben lehet realitása annak, hogy a pontos ütemterv meghatározásra kerüljön.

HÁTTÉRANYAG A BESZEDÉSI MEGBÍZÁSOKRÓL

Néhány éven belül az euró átutalások és beszédések egységes módon, a belföldi és a külföldi forgalom megkülönböztetése nélkül lesznek lebonyolíthatók a SEPA övezetben, ahogy ez a bankkártyás fizetések körében már megszokott. Az új fizetési módok egységes jogszabályi alapra támaszkodnak, az Európai Gazdasági Térség tagállamai pénzforgalmi jogszabályaikat az Európai Unió pénzforgalmi szolgáltatási irányelvéhez igazítják.

Magyarország az EU tagjaként egyben SEPA tagország. SEPA átutalás lehetőségét ma már több bank kínálja ügyfeleinek, és egy bank SEPA beszédések teljesítésére is képes.

SEPA beszédés alapkonstrukció és a SEPA üzleti beszédés fizetési módokat – az euró bevezetését követően – a ma még forintban lebonyolított forgalomban is kötelező lesz alkalmazni. A magyar bankközösség 2008 óta vizsgálja annak lehetőségét, hogy ezeket a fizetési módokat az euró bevezetésétől függetlenül, belátható időn belül minden azonos célú hazai (euró, de akár forint) fizetési műveletre kiterjessze. Ennek megfelelően a SEPA beszédés alapkonstrukció felváltaná a csoportos beszédést, a SEPA üzleti beszédés pedig a felhatalmazó levélen alapuló beszédés (korábban azonnali beszédési megbízás) helyébe lépne.

A teljes körű pénzforgalmi átállás célja, euróövezeten kívüli országgént is lépést tartani az európai pénzforgalom fejlődésével, és elkerülni a készpénz nélküli fizetési forgalom euró fizetési formáktól független fejlesztését. Egy európai uniós rendelet ráadásul arra kötelezi a magyarországi pénzforgalmi szolgáltatókat, hogy a SEPA beszédést a fizető fél számlavezetőjeként – az euró fizetési műveletek körében – 2014-től alkalmazzák. A váltás azonban nemcsak az üzenatszabványok változását vonja maga után, hanem a fizetési eljárás, és a fizetésben érintett felek jogainak és kötelezettségeinek megváltozását is, amihez a beszédőknek és a fizetőknek is alkalmazkodniuk kell.

A SEPA üzleti beszédés az eljárás lépéseit, üzenatszabványait és jogi háttérét tekintve szinte azonos az alapkonstrukcióval. A két fizetési mód közötti legfőbb különbség a visszatérítési jog alkalmazhatóságában van, az üzleti beszédés esetén a visszatérítés a beszédővel szemben nem érvényesíthető. Az üzleti beszédés bevezetésének időpontja az alapkonstrukció bevezetésére vonatkozó döntés függvénye.

A SEPA beszédés alapkonstrukciójának bevezetésével elsősorban a fizetők (fogyasztók) nyernek, akik a csoportos beszédésben megszokottnál erősebb helyzetbe kerülnek a beszédővel szemben a feltétel nélküli visszatérítés révén. Amennyiben a beszédéssel szemben az esedékességtől számított nyolc héten belül kifogást emelnek, azonnal jóvá íráthatják számlájukra a korábban leemelt összeget. A beszédés kényelme mellé tehát a pénzügyek feletti teljes ellenőrzés társul, a fizető ügyfél reklamáció esetén beszédőjével úgy tárgyalhat, hogy a pénz az ő „zsebében” van.

A fizető számára előnyös változás ára a beszédők, és főként a közvetítő pénzforgalmi szolgáltatók számára megnövekvő kockázat. A kockázat árát a beszédők saját bankjuknak fizetendő díjban fogják megfizetni.

Az új fizetési mód sikerének kulcsa a beszédők és a pénzforgalmi szolgáltatók érdekeltségének megteremtése. A korábban készpénzben fizetők körének jelentős részét kell megnyerni az új fizetési mód használatához, annak érdekében, hogy a beszédő szolgáltatók készpénzforgalmi költségmegtakarítása ellensúlyozza, sőt meghaladja a beszédések új díja miatti ráfordítás növekedést.

A SEPA beszédés fizetési módok belföldi forint műveletekre vonatkozó bevezetésének legkorábbi időpontja 2013. közepe lehet.